

Sygn. akt II Cz 1823/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wiesława Buczek - Markowska (spr.)

Sędziowie: SO Iwona Siuta

SO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 października 2015 r. w S.

sprawy z powództwa R. U.

przeciwko (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 28 lipca 2015 r., sygn. akt III C 299/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Iwona Siuta SSO Wiesława Buczek - Markowska SSO Sławomir Krajewski

Sygn. akt II Cz 1823/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie stwierdził swą niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał właściwemu miejscowo i rzeczowo Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd I instancji wskazał, iż pozwana wniosła odpowiedź na pozew, w treści której zawarła wniosek o przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu, zgodnie z art. 30 k.p.c., właściwemu ze względu na miejsce siedziby pozwanej we W. przy Pl. (...). Podzielając przy tym pogląd panujący w orzecznictwie, iż ewentualna właściwość przemienna sądu, do którego pozew został wniesiony, powinna wynikać z okoliczności wskazanych w pozwie, Sąd Rejonowy podkreślił, iż powód wbrew dyspozycji art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. nie wskazał w pozwie okoliczności, które skutkowałyby odstąpieniem od zasady wyrażonej w art. 30 k.p.c. i uzasadniałyby właściwość miejscową tutejszego Sądu. Z uwagi na powyższe uznał, iż właściwym miejscowo i rzeczowo do rozpoznania niniejszej sprawy będzie Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu, w którego okręgu pozwana ma siedzibę, wobec czego na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Powyższe postanowienie zaskarżył pełnomocnik powoda ustanowiony z urzędu, który wniósł o jego uchylenie w całości oraz orzeczenie od Skarbu Państwa zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z urzędu w postępowaniu zażaleniowym

z uwagi na ich nieopłacenie w całości ani w żadnej części. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 187 § 1 pkt. 2 k.p.c. poprzez uznanie, że nie zostały przez powoda wskazane okoliczności uzasadniające właściwość miejscową sądu w Szczecinie.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, iż powód jako konsument kierując pozew w sporze z przedsiębiorcą do tut. Sądu Rejonowego dał wyraz temu, że uznał sąd w Szczecinie za właściwy. Powód zawierał bowiem umowy kredytu w S. i tutaj też realizował wszystkie kontakty bezpośrednie związane obsługą umów, jak i późniejszą windykacją. Jednocześnie za rozpoznaniem sprawy przez tut. Sąd przemawiają względy celowości oraz słuszności związane z zapewnieniem powodowi prawa do sądu. Powód bowiem z uwagi na swój stan zdrowia nie jest w stanie uczestniczyć w rozprawie poza miejscem zamieszkania (jest osobą obustronnie niesłyszącą z zaburzeniami rozumienia i płynności mowy). Skutki wynikające z choroby zakaźnej powoda są przeciwwskazaniem do uciążliwych podróży w trakcie których nie ma odpowiednich warunków. Przy tym powód samotnie wychowuje małoletniego syna, który wymaga stałej obecności powoda (syn powoda ma też zdiagnozowaną przewlekłą, zakaźną boreliozę i wymaga szczególnego nadzoru oraz troski powoda).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

Zgodnie z ogólną regułą dotyczącą właściwości miejscowej powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany, będący osobą fizyczną ma miejsce zamieszkania (art. 27 § 1 k.p.c.) bądź siedzibę w przypadku osób prawnych (art. 30 k.p.c.). Od tak ustalonej właściwości ogólnej istnieje szereg wyjątków, w tym przypadki właściwości przemiennej (art. 31 k.p.c. – art. 371 k.p.c.) i wyłącznej (art. 38 k.p.c. - 42 k.p.c.).

W tym kontekście godzi się zauważyć, iż w myśl art. 202 k.p.c. niewłaściwość sądu dającą się usunąć za pomocą umowy stron sąd bierze pod rozwagę tylko na zarzut pozwanego, zgłoszony i należycie uzasadniony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Sąd nie bada z urzędu tej niewłaściwości również przed doręczeniem pozwu. W świetle cytownego przepisu, w zależności od rodzaju niewłaściwości miejscowej sądu, może być ona brana przez sąd pod uwagę z urzędu lub na zarzut pozwanego. Ustawodawca rozróżnił bowiem zasadniczo sytuację, gdy mamy do czynienia z tzw. nieusuwalną niewłaściwością sądu i niewłaściwością usuwalną. Z tą pierwszą mamy do czynienia w przypadku właściwości wyłącznej i tą niewłaściwość sąd bierze pod uwagę z urzędu. Gdy wybór sądu dokonany przez powoda nastąpił z naruszeniem przepisów o właściwości ogólnej lub przemiennej, dla stwierdzenia niewłaściwości konieczny jest zarzut pozwanego. Mamy bowiem wówczas do czynienia z niewłaściwością usuwalną, która może być usunięta za pomocą umowy prorogacyjnej stron (art. 46 k.p.c.).

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż pozwany już przy pierwszej czynności procesowej przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, w piśmie z dnia 6 lipca 2015 r., podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej sądu oraz wniósł o przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi właściwości ogólnej pozwanego, tzn. sądowi rejonowemu właściwemu z uwagi na siedzibę pozwanego mieszczącą się we W. (k. 76). Skoro w świetle art. 30 k.p.c. powództwo przeciwko osobie prawnej wytacza się przed sąd właściwy z uwagi na miejsce jej siedziby, a siedzibą pozwanego banku jest W., to wobec podniesienia przez pozwanego powyższego zarzutu, stwierdzić należało, iż sąd obowiązany był w niniejszej sprawie stwierdzić swą niewłaściwość i przekazać sprawę sądowi właściwemu (art. 200 § 1 k.p.c.), którym okazał się być Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu.

Jednocześnie podzielić należało trafne stanowisko Sądu I instancji, iż strona powodowa nie naprowadziła w treści pozwu żadnych okoliczności uzasadniających istnienie w niniejszej sprawie właściwości przemiennej, a zatem takich, które mogłyby uzasadnić właściwość w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie.

Godzi się zauważyć, iż w myśl art. 31 k.p.c., powództwo w sprawach objętych przepisami oddziału niniejszego wytoczyć można bądź według przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd oznaczony w przepisach poniższych.

W świetle cytowanego przepisu powód w wypadkach określonych w ustawie ma możliwość dokonania wyboru, czy powództwo chce wytoczyć przed sąd właściwości ogólnej czy też według właściwości przemiennej, a jego wybór wiąże w tym wypadku stronę przeciwną. Z tym jednak zastrzeżeniem, iż powód w takim wypadku winien w treści pozwu podać okoliczności uzasadniające właściwość sądu, albowiem na gruncie art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu. Z jednoznacznego brzmienia powołanego przepisu wynika, iż wymóg przytoczenia w treści pozwu okoliczności faktycznych uzasadniających właściwość sądu występuje jedynie „w miarę potrzeby”. Potrzeba taka z zasady nie będzie zachodziła w wypadku skierowania pozwu do sądu właściwości ogólnej, gdyż już wskazanie miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego, czy też jego jednostki organizacyjnej, co jest wymogiem formalnym pierwszego pisma procesowego w sprawie (art. 126 § 2 k.p.c.), przesądzało będzie kwestię właściwości wynikającej z art. 27, 29 lub 30 k.p.c. Zgoła inaczej jest w przypadku właściwości przemiennej, co do której przyjmuje się, iż choć przytoczenie okoliczności uzasadniających właściwość sądu nie zawsze musi mieć charakter wyodrębnionej jednostki redakcyjnej pozwu, to jednak właściwość ta powinna wynikać z okoliczności wskazanych w pozwie (por. uchwała SN z dnia 9 czerwca 2005 r., III CZP 28/05, Lex nr 150265). W uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały Sąd Najwyższy przyjął w szczególności, iż przedmiotowego wymogu nie spełnia fakt wynikania takich okoliczności jedynie z treści załączonych do pozwu dokumentów, które miałyby świadczyć o właściwości przemiennej danego sądu, np. z uwagi na miejsce wykonania umowy (art. 34 k.p.c.). Okoliczności te muszą - w świetle art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. - wynikać z treści samego pozwu.

Tymczasem - w ocenie Sądu Odwoławczego - analiza treści pozwu wywiedzionego przez powoda w niniejszej sprawie wskazuje, iż skarżący takich okoliczności nie powołał. W szczególności strona powodowa w treści pozwu nie podała żadnych okoliczności, które pozwalałyby na przyjęcie, że roszczenie będące przedmiotem powództwa majątkowego wytoczonego przeciwko przedsiębiorcy pozostaje w związku z działalnością oddziału tego przedsiębiorstwa, co mogłoby uzasadniać właściwość według okręgu sądu w którym znajduje się oddział przedsiębiorcy (art. 33 k.p.c.). Co prawda z uwagi na przedmiot niniejszej sprawy, zastosowanie mógłby ewentualnie znaleźć przepis art. 34 k.p.c., stanowiący, iż powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem. Tym niemniej jednak z okoliczności podanych pozwie wywiedzionym w rozpoznawanej sprawie nie wynikało w żaden sposób, gdzie umowa zawarta między stronami miała być wykonana. O miejscu wykonania umowy nie mógł zaś świadczyć sam fakt, iż w miejscu zamieszkania pozwanego doszło do jego spotkania z pracownikiem działu windykacyjnego pozwanego banku, w sytuacji, gdy z okoliczności podanych w pozwie nie wiadomo nawet, gdzie umowa została zawarta.

Uwzględniając wszystko powyższe należało w pełni zgodzić się z Sądem I instancji, iż powód nie wskazał w pozwie okoliczności, które mogłyby skutkować odstępniem od zasady wyrażonej w art. 30 k.p.c. i uzasadniałyby właściwość przemienną tutejszego sądu. W konsekwencji nie powinno budzić jakichkolwiek wątpliwości to, iż prawidłowo Sąd Rejonowy stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał do rozpoznania sądowi miejscowo i rzeczowo właściwemu do rozpoznania z uwagi na siedzibę pozwanego, tj. Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu.

Mając powyższe na względzie i nie znajdując podstaw do zmiany lub uchylecia zaskarżonego postanowienia, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.

SSO Iwona Siuta SSO Wiesława Buczek - Markowska SSO Sławomir Krajewski